

Podzimní kopretiny

seriál

**PŘÍRODA
VALAŠSKA**

V zahrádkách našich babiček se těšily velké oblíbené rostliny hvězdnice. Tyto nenáročné rostliny totiž kvetou až do poloviny listopadu a umí tak rozzářit šedivou podzimní zahradu záplavou drobných bílých, růžových a červených květů.

Pokud někomu připomínají kopretinu, není to podobnost náhodná. Obě rostliny jsou blízce příbuzné, a tak se hvězdnice nazývají také podzimní kopretiny. Dnes hvězdnice potkáváme často i mimo zahrady. Zplaněly v jejich okolí, šíří se na rumištích, podél potoků a řek.

Rozsáhlé porosty až stovky metrů čtverečních vytváří severoamerická hvězdnice kopinatá (*Aster lanceolatus*). Tato statná rostlina může dorůst až jeden a půl metrové výšky. Začíná kvést začátkem září a dokvétá ještě v tomto období. Rostlina je bohatá na pyl a tak je často vysazována včelaři, čímž se její šíření do volné krajiny ještě násobí. Obsazuje především břehy větších řek a okraje rybníků. Rozrůstá se také na člověkem pozmeněných místech, jako jsou rumiště, skládky zeminy, podmáčené příkopy podél cest a další neudržovaná místa v okolí vesnic a měst.

Hvězdnici kopinaté vyhovují mírně vlhké půdy s větším obsahem živin a humusu. Ale umí se dobře přizpůsobit i jinde. Preroste a vypudí všechny rostliny rostoucí kolem. A tak vznikají velkoplošné porosty, ve kterých neroste nic jiného než hvězdnice. Takový lán tvořený jen hvězdicemi je efektní na zahradě, ovšem ve volné přírodě bychom raději potkávali pestré porosty s mnoha kvetoucími druhy.

Hvězdnice je pohromou pro pobřežní porosty. Přesto

se o ní tolik nemluví, jako o jiných invazních druzích, třeba o bolševníku velkolepém či křídlatce. Není totiž jedovatá ani jinak nepříjemná. Spíše naopak v podzimním období jsou její květy milé na pohled. Přesto je pro přírodu velmi nebezpečná, stejně jako bolševník

velkolepý. Její rychlé rozrůstání v přírodě se podobá invazi, nebo-li vpádu něčeho cizorodého do domácí květeny. Mizí tak původní a typické břehové porosty s vrbou a nahrazují je cizinci z dalekých krajů. Například hvězdnice ze Severní Ameriky, křídlatky z Asie a Japonska, topinambury z Mexika a netýkavka žláznatá z Himalájí.

**Autor: Jana Tkačíková, botanik
Přírodovědného oddělení Muzea regionu Valašsko, Valašské Meziříčí**